

## POSTANOWIENIE

Dnia 11 czerwca 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Grzegorzczak (przewodniczący)

SSN Włodzimierz Wróbel

SSA del. do SN Stanisław Stankiewicz (sprawozdawca)

Protokolant Jolanta Grabowska

przy udziale prokuratora Prokuratury Generalnej Małgorzaty Wilkosz-Śliwy  
w sprawie skazanego **R. K.**

w Izbie Karnej na rozprawie

w dniu 11 czerwca 2015 r.,

w związku z apelacją, wniesioną przez obrońcę skazanego  
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach

z dnia 17 grudnia 2014 r., sygn. akt II AKo 211/14,

w przedmiocie wznowienia postępowania

### **postanawia:**

1) na podstawie art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw.  
z art. 547 § 3 zd. 2 *a contrario* - pozostawić bez rozpoznania apelację  
obrońcy skazanego R.K. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach  
z dnia 17 grudnia 2014 r., sygn. akt II AKo 211/14;

2) oddalić wniosek adw. A.H. – Kancelaria Adwokacka w K., o  
zasądzenie na jej rzecz odpowiedniego wynagrodzenia za czynności  
obrońcy z urzędu w sprawie o wznowienie postępowania w instancji  
odwoławczej;

3) zwolnić skazanego R.K. od kosztów sądowych postępowania  
apelacyjnego.

### UZASADNIENIE

W dniu 10 lutego 2006 r. Sąd Rejonowy w Jastrzębiu Zdroju, w sprawie o sygn. akt II K 582/05, wydał wyrok łączny, w którym w punkcie 1 połączył skazanemu R. K. jednostkowe kary pozbawienia wolności, orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 16 stycznia 2004 r., w sprawie o sygn. akt V K 1742/03 oraz Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 7 września 2004 r., w sprawie o sygn. akt II K 726/03 i wymierzył skazanemu karę łączną 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności. Tymże wyrokiem łącznym, na mocy art. 572 k.p.k., umorzono postępowanie w zakresie dotyczącym połączenia kar orzeczonych w wyrokach Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju w sprawach o sygn. akt II K 735/00 oraz sygn. akt II K 332/04.

W toku kolejnego postępowania, zainicjowanego złożonym przez R.K. wnioskiem, Sąd Rejonowy w Rybniku w dniu 30 września 2013 r. wydał nowy wyrok łączny, w sprawie o sygn. akt III K 450/13, w którym:

1) połączył kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 29 marca 2001 r., w sprawie o sygn. akt II K 735/00 oraz karę pozbawienia wolności wymierzoną w punkcie 3 wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 7 września 2004 r., w sprawie o sygn. akt II K 726/03 i orzekł wobec R. K. karę łączną 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności (*vide* pkt 1), zaś na poczet tej kary łącznej zaliczył odpowiednie okresy pozbawienia wolności (*vide* pkt 2);

2) połączył kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu wyrokiem Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 16 stycznia 2004 r., w sprawie o sygn. akt V K 1742/03 oraz kary pozbawienia wolności wymierzone w punktach 4, 5 i 6 wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 7 września 2004 r., w sprawie o sygn. akt II K 726/03 i orzekł wobec R. K. karę łączną 5 lat pozbawienia wolności (*vide* pkt 3);

3) połączył kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 19 kwietnia 2011 r., w sprawie o sygn. akt II K 2359/10 oraz karę pozbawienia wolności wymierzoną w punkcie 1 wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 1 lutego 2012 r., w sprawie o sygn. akt III K 863/11 i orzekł wobec R. K. karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności (*vide* pkt

4), zaś na poczet tej kary łącznej zaliczył odpowiedni okres pozbawienia wolności (*vide* pkt 5);

4) połączył kary pozbawienia wolności wymierzone skazanemu wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 21 grudnia 2011 r., w sprawie o sygn. akt II K 1235/11 oraz karę pozbawienia wolności wymierzoną w punkcie 2 wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 1 lutego 2012 r., w sprawie o sygn. akt III K 863/11 i orzekł wobec R. K. karę łączną 2 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności (*vide* pkt 6). Tymże wyrokiem łącznym, na mocy art. 572 k.p.k., umorzono postępowanie co do wyroku Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 29 lutego 2000 r., w sprawie o sygn. akt IV K 1/00 i wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 5 listopada 2004 r., w sprawie o sygn. akt II K 332/04 (*vide* pkt 7), nadto stwierdzono, że pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w wyrokach podlegają odrębnemu wykonaniu, a także orzeczono o kosztach nieopłaconej obrony z urzędu i kosztach sądowych.

Sąd Okręgowy w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku wyrokiem z dnia 30 grudnia 2013 r., w sprawie o sygn. akt V Ka 709/13, utrzymał w mocy w/w zaskarżony wyrok łączny, uznając apelację obrońcy skazanego za oczywiście bezzasadną.

W pisemnym wystąpieniu z dnia 4 listopada 2014 r. Prokurator Generalny zasygnalizował Sądowi Okręgowemu w Gliwicach, że prawomocny wyrok łączny Sądu Rejonowego w Rybniku, w sprawie o sygn. akt III K 450/13, w zakresie dotyczącym połączeń kar jednostkowych, zawartych w punktach 1 i 3, zaś objętych wcześniej wydanym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 10 lutego 2006 r., sygn. akt II K 582/05, dotknięty jest bezwzględną przyczyną odwoławczą, określoną w art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. W efekcie skazany – w miejsce wcześniej orzeczonej kary łącznej 5 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności i odrębnego wykonywania kar jednostkowych: 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności oraz 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności – razem kary 8 lat i 3 miesięcy pozbawienia wolności, przy wdrożeniu do wykonania nowego wyroku łącznego – w odniesieniu do tych samych skazań jednostkowych – będzie odbywał kary łączne 5 lat pozbawienia wolności, 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności oraz odrębnie wykonywaną karę 1 roku i 3 miesięcy pozbawienia wolności – razem

karę 9 lat i 1 miesiąca pozbawienia wolności. W przekonaniu Prokuratora Generalnego, w zaistniałej sytuacji procesowej, zachodziły zatem warunki do wznowienia z urzędu postępowania w przedmiocie wydania wyroku łącznego wobec skazanego R. K. w powyższym zakresie – na podstawie art. 542 § 3 k.p.k. (*vide* k. 23 – 26 akt II AKo 211/14).

Sąd Apelacyjny w Katowicach, wyrokiem z dnia 17 grudnia 2014 r., wydanym w sprawie o sygn. akt II AKo 211/14, orzekł następująco:

1) na mocy art. 542 § 3 k.p.k. i art. 544 k.p.k. wznowił z urzędu postępowanie przeciwko R. K. zakończone prawomocnym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 30 września 2013 r., sygn. akt III K 450/13, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku z dnia 30 grudnia 2013 r., sygn. akt V Ka 709/13, w części rozstrzygającej o połączeniu kary pozbawienia wolności wymierzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 29 marca 2001 r., w sprawie o sygn. akt II K 735/00, z karą pozbawienia wolności wymierzoną w punkcie 3 wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 7 września 2004 r., w sprawie o sygn. akt II K 726/03 oraz kary pozbawienia wolności wymierzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 16 stycznia 2004 r., w sprawie o sygn. akt V K 1742/03, z karami pozbawienia wolności wymierzonymi skazanemu w punktach 4, 5 i 6 wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 7 września 2004 r., w sprawie o sygn. akt II K 726/03 (tj. pkt 1, 2 i 3 wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 30 września 2013 r., sygn. akt III K 450/13);

2) na mocy art. 547 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. uchylił:

- wyrok łączny Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 30 września 2013 r., sygn. akt III K 450/13, w części rozstrzygającej o połączeniu kary pozbawienia wolności wymierzonej skazanemu R. K. wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 29 marca 2001 r., w sprawie o sygn. akt II K 735/00 oraz kary pozbawienia wolności wymierzonej w punkcie 3 wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 7 września 2004 r., w sprawie o sygn. akt II K 726/03 i wymierzeniu mu kary łącznej 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności (punkt 1 wyroku) oraz zaliczeniu na poczet w/w kary łącznej okresu odbytej kary pozbawienia wolności (punkt 2 wyroku), połączeniu kary pozbawienia wolności wymierzonej skazanemu R. K. wyrokiem

Sądu Rejonowego w Poznaniu z dnia 16 stycznia 2004 r., w sprawie o sygn. akt V K 1742/03 oraz kar pozbawienia wolności wymierzonych skazanemu w punktach 4, 5 i 6 wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 7 września 2004 r., w sprawie o sygn. akt II K 726/03 i wymierzeniu mu kary łącznej 5 lat pozbawienia wolności (punkt 3 wyroku),

- wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku z dnia 30 grudnia 2013 r., sygn. akt V Ka 709/13, w części utrzymującej w mocy pkt 1, 2 i 3 wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 30 września 2013 r., sygn. akt III K 450/13 - i na mocy art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. i art. 547 § 3 k.p.k. umorzył postępowanie w tej części;

3) na mocy art. 632 pkt 2 k.p.k. i art. 634 k.p.k. kosztami sądowymi umorzonego postępowania, a na mocy art. 638 k.p.k. kosztami sądowymi postępowania w przedmiocie wznowienia tego postępowania obciążono Skarb Państwa.

W uzasadnieniu zaskarżonego wyroku Sąd Apelacyjny wskazał m.in., że brak było podstaw do ingerencji sądu *meriti* orzekającego w przedmiocie wydania wyroku łącznego o sygn. akt III K 450/13, w prawomocny wyrok łączny Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 10 lutego 2006 r., sygn. akt II K 582/05, albowiem prawomocne zakończenie postępowania o wydanie wyroku łącznego, obejmującego kary orzeczone prawomocnymi wyrokami stanowi - przy braku podstaw do zastosowania odnośnie tych wyroków art. 575 k.p.k. - stanowi negatywną przesłankę procesową w postaci stanu rzeczy osądzonej (*res iudicata*) oraz wyklucza ponowne rozstrzyganie o połączeniu tych kar i dlatego winno skutkować umorzeniem w tej części postępowania karnego, zgodnie z treścią art. 17 § 1 pkt 7 k.p.k. Ponieważ Sąd Rejonowy w Rybniku w wyroku łącznym, w sprawie o sygn. akt III K 450/13, zawarł rozstrzygnięcia w zakresie połączenia kar jednostkowych objętych wcześniej wydanym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju w sprawie o sygn. akt II K 582/05, stąd w tym zakresie wyrok łączny Sądu Rejonowego w Rybniku dotknięty jest bezwzględną przyczyną odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 8 k.p.k. Z kolei okoliczność ta - w przekonaniu Sadu Apelacyjnego - implikowała konieczność wznowienia postępowania z urzędu, w myśl art. 542 § 3 k.p.k.

Apelację od powyższego wyroku wniosła obrońca skazanego, która w *petitum* skargi wskazała *in extenso*:

„1) Zaskarżam w części, tj. pkt 1 wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach, wydany w II Wydziale Karnym, sygn. akt AKo 211/14, w zakresie w jakim Sąd Apelacyjny nie wznowił z urzędu wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 30 września 2013 r., sygn. akt III K 450/13, utrzymanego w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 30 grudnia 2013 r., sygn. akt V Ka 709/13, w części rozstrzygającej (pkt 6 wyroku III K 450/13) o połączeniu kary pozbawienia wolności wymierzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 21 grudnia 2011 r. w sprawie o sygn. akt II K 1235/11 oraz kary pozbawienia wolności wymierzonej w pkt 2 wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 1 lutego 2012 r., sygn. akt III K 863/11;

2) zaskarżonemu wyrokowi zarzucam naruszenie art. 542 § 3 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k. w zw. z art. 482 § 1 k.p.k.;

3) wnoszę o dopuszczenie dowodu z akt Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju, sygn. akt II K 1235/11, na okoliczność ustalenia istnienia przesłanki z art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k., bowiem wyrok zaoczny Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 21 grudnia 2011 r. jest nieprawomocny, z uwagi na wadliwe doręczenie przedmiotowego wyroku skazanemu, bowiem wyrok został przesłany na adres zamieszkania skazanego, podczas gdy skazany w tym czasie przebywał w zakładzie karnym.

W oparciu o powyższe zarzuty wnoszę o:

1) wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym wyrokiem łącznym Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 30 września 2013 r., sygn. akt III K 450/13, utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 30 grudnia 2013 r., sygn. akt V Ka 709/13, w części tj. w pkt 6 wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku, sygn. akt III K 450/13 oraz utrzymujący w tej części wyrok w mocy – wyrok Sądu Okręgowego w Gliwicach sygn. akt III K 450/13;

2) uchylenie wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 30 września 2013 r., sygn. akt III K 450/13, w części (pkt 6) rozstrzygającej o połączeniu kary pozbawienia wolności wymierzonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju z dnia 21 grudnia 2011 r., w sprawie o sygn. akt II K 1235/11 oraz kary pozbawienia

wolności wymierzonej w pkt 2 wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 1 lutego 2012 r., sygn. akt III 863/11 oraz wyroku Sądu Okręgowego w Gliwicach Ośrodek zamiejscowy w Rybniku z dnia 30 grudnia 2013 r., sygn. akt V Ka 709/13, w części utrzymującej pkt 6 wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 30 września 2013 r., sygn. akt III K 450/13 i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

*Wnoszę o zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy kosztów pomocy prawnej udzielonej z urzędu, według norm przepisanych, która nie została opłacona w całości ani w części.*

#### **Sąd Najwyższy zważył, co następuje:**

Skoro obrońca skazanego R. K. określiła *expressis verbis* zakres złożonej apelacji, jako zwróconej wyłącznie przeciwko punktowi 1 zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 17 grudnia 2014 r., sygn. akt II AKo 211/14, to już na wstępie należy zauważyć, że orzeczenie w nim zawarte a stwierdzające *in concreto* - jedynie wznowienie z urzędu postępowania w sprawie przywołanego wyżej wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 30 września 2013 r., sygn. akt III K 450/13 - jest niezaskarżalne, jako że zaskarżalny jest wyrok zawierający rozstrzygnięcie następcze w formie uniewinnienia lub umorzenia postępowania (*arg. ex art. 547 § 3 zdanie drugie k.p.k.*).

Na wstępie trzeba przypomnieć, że przepis art. 547 k.p.k. określa generalnie rodzaje rozstrzygnięć, jakie są wynikiem procedowania na posiedzeniu (art. 544 § 3 k.p.k.) w przedmiocie wznowienia postępowania i ich zaskarżalność, przy czym mogą to być orzeczenia materialne (merytoryczne), jak i formalne. Te pierwsze stanowią rozstrzygnięcia, w których rozstrzygna się (pozytywnie lub negatywnie) o kwestii wznowienia postępowania i należą do nich zarówno postanowienia oddalające wniosek o wznowienie, postanowienia uwzględniające taki wniosek (i w konsekwencji uchylające zaskarżone orzeczenie i przekazujące sprawę właściwemu sądowi do ponownego rozpoznania), jak i wyroki wydawane w toku postępowania wznowieniowego. Natomiast charakter formalny mają postanowienia pozostawiające wniosek o wznowienie bez rozpoznania oraz postanowienia o umorzeniu postępowania podjętego w kwestii wznowienia (*vide* S. Zabłocki, Postępowanie odwoławcze, kasacyjne i wznowieniowe w procesie karnym,

Warszawa 1999 r., s. 349). Z kolei z treści § 2 i 3 art. 547 k.p.k. jasno wynika, że materialne orzeczenie o wznowieniu postępowania, powinno zawierać dwa rozstrzygnięcia: pierwotne i następne. Orzeczeniem pierwotnym będzie w takim wypadku zawsze *in concreto* wznowienie postępowania w danej sprawie, natomiast orzeczenie następne może przybrać postać: uchylenia zaskarżonego orzeczenia i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania właściwemu sądowi (zarówno pierwszej, jak i drugiej instancji); bądź uchylenia zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienia oskarżonego; względnie też – uchylenia zaskarżonego orzeczenia i umorzenia postępowania. Aczkolwiek przepis art. 547 § 2 k.p.k., w odróżnieniu od art. 437 § 1 k.p.k., który mówi o „uchyleniu zaskarżonego orzeczenia w całości lub w części”, posługuje się jedynie zwrotem „uchyla zaskarżone orzeczenie”, to w ramach postępowania o wznowienie dopuszczalne jest także częściowe uchylenie kwestionowanego orzeczenia (*vide* wyrok SN z dnia 6 października 2006 r., II KO 46/06, LEX nr 202151).

Zgodnie z treścią art. 547 § 3 i 4 k.p.k. od wyroku sądu wznowieniowego (sądu okręgowego lub sądu apelacyjnego), którym uchylono zaskarżone orzeczenie i uniewinniono oskarżonego lub umorzono postępowanie, przysługuje środek odwoławczy w postaci apelacji, natomiast nie podlega zaskarżeniu orzeczenie o wznowieniu postępowania i uchyleniu zaskarżonego rozstrzygnięcia z przekazaniem sprawy do ponownego rozpoznania. W wypadku, gdy od wyroku sądu wznowieniowego przysługuje środek zaskarżenia w postaci apelacji, odpowiednie zastosowanie mają też przepisy dotyczące tego środka odwoławczego, a w szczególności art. 425 § 2 zdanie pierwsze k.p.k., art. 429 i art. 430 § 1 k.p.k. (*arg. ex art.* 545 § 1 k.p.k.). Z normą, która przewiduje możliwość zaskarżenia orzeczenia „w całości” lub w „części” (art. 425 § 2 zdanie pierwsze k.p.k.), naturalnie łączy się pojęcie „zakresu zaskarżenia”, a zatem tych elementów orzeczenia przeciwko którym skierowany jest środek odwoławczy. Prawidłowe ustalenie owego „substratu” zaskarżenia ma przy tym bardzo istotne znaczenie, albowiem określa granice środka odwoławczego, w jakich organ odwoławczy ma kontrolować zaskarżone orzeczenie (*vide* T. Grzegorzczak, Komentarz do art. 425 Kodeksu postępowania karnego, LEX 2014). W przedmiotowej sprawie środek odwoławczy został skierowany tylko przeciwko rozstrzygnięciu zawartemu w

punkcie 1 zaskarżonego wyroku, a dotyczącemu samego wznowienia postępowania *ex officio* (na zasadzie art. 542 § 3 k.p.k. i art. 544 k.p.k.), natomiast pozostała część wyroku Sądu Apelacyjnego w Katowicach (*vide* pkt 2 i 3) wyraźnie nie była przez autorkę skargi kwestionowana.

W nawiązaniu do powyższego, **skoro obrońca skazanego zaskarżyła apelacją przedmiotowy wyrok sądu *meriti*, nie w całości, a tylko w części dotyczącej *in concreto* - jedynie orzeczenia o wznowieniu z urzędu postępowania w sprawie o wydanie wyroku łącznego Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 30 września 2013 r, sygn. akt III K 450/13, natomiast *expressis verbis* nie zaskarżyła orzeczenia następczego o umorzeniu postępowania w części, zawartego w punkcie 2 wyroku, zaś w *petitum* środka odwoławczego domagała się *de facto* poszerzenia zakresu wznowienia postępowania *ex officio*, to takie sformułowanie granic skargi implikowało konstatację, że wniesiona apelacja jest niedopuszczalna i stąd należało pozostawić ją bez rozpoznania. Ustawodawca *verba legis* zdecydował bowiem, że samo merytoryczne orzeczenie o wznowieniu postępowania jest niezaskarżalne, natomiast środek odwoławczy przysługuje od wyroku uchylającego zaskarżone orzeczenie, zawierającego orzeczenie następcze w formie uniewinnienia lub umorzenia postępowania (*arg. ex art. 547 § 3 zdanie drugie k.p.k.*).**

Tym samym przedmiotowa apelacja, jako niedopuszczalna, powinna się spotkać z odmową przyjęcia już przez Prezesa Sądu Apelacyjnego w Katowicach (*arg. ex art. 429 § 1 k.p.k.*). Skoro mimo to została jednak przyjęta i przekazana Sądowi Najwyższemu do rozpoznania, zaś następnie skierowana na rozprawę odwoławczą, należało – stosownie do treści art. 430 § 1 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. w zw. z art. 547 § 3 zd. 2 *a contrario* k.p.k. – pozostawić ją bez rozpoznania na tym forum.

*Nota bene*, nic nie stoi na przeszkodzie, by w sytuacji, gdy autorka apelacji kwestionuje zakres przeprowadzonego *ex officio* postępowania wznowieniowego i podnosi dodatkowe okoliczności faktyczne (wskazujące *in concreto* na możliwość dotknięcia bezwzględną przyczyną odwoławczą z art. 439 § 1 pkt 11 k.p.k., także innego wyroku jednostkowego, tj. wyroku Sądu Rejonowego w Jastrzębiu Zdroju,

sygn. akt II K 1235/11), które również mogą być przedmiotem orzekania w tym samym trybie, wystąpiła ze stosownym wnioskiem o zainicjowanie rozważenia, przez właściwy sąd wznowieniowy, wszczęcia z urzędu odpowiedniego postępowania. Nie ulega bowiem wątpliwości, że wznowienie postępowania z powodu uchybień z art. 439 § 1 k.p.k. nastąpić może tylko *ex officio*. Stąd też strona nie dysponuje możliwością wniesienia z tego powodu własnego wniosku o wznowienie postępowania (*vide* uchwała Sądu Najwyższego z 24 maja 2005 r., I KZP 5/05, OSNKW 2005, z. 5, poz. 48), może ona natomiast, na podstawie art. 9 § 2 k.p.k., zasygnalizować sądowi istnienie tego rodzaju uchybienia.

W przedmiotowej apelacji zawarto również wniosek o „*zasądzenie od Skarbu Państwa na rzecz obrońcy kosztów pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu, według norm przepisanych*.” Wszelako wniosek ten nie jest merytorycznie uzasadniony. Wydatki na nieopłaconą przez stronę pomoc prawną, udzielaną przez obrońcę z urzędu, istotnie należą do wydatków ponoszonych przez Skarb Państwa (art. 618 § 1 pkt 11 k.p.k.), zaś rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t.j. Dz.U. z 2013 r., p.461), przewiduje stosowne wynagrodzenie i to zarówno za czynności obrońcy z urzędu w sprawie o wznowienie postępowania, jak i za sporządzenie środka odwoławczego w wypadku, gdy sporządzający nie występuje przed sądem. Tym niemniej, z samej istoty pomocy prawnej wynika przecież to, że podejmowane w jej ramach czynności muszą być w ogóle prawnie dopuszczalne, aby ich autor mógł domagać się stosownego wynagrodzenia. Dotyczy to zwłaszcza czynności objętych przymusem adwokackim, będącego przecież wynikiem uznania przez racjonalnego ustawodawcę potrzeby zapewnienia, odpowiedniego zarówno pod względem merytorycznym, jak i formalnym, wywiedzenia środka odwoławczego (także apelacji w sprawach o wznowienie postępowania), które z reguły należą do skomplikowanych pod względem jurydycznym. *Nota bene*, na te właśnie *ratio* przymusu adwokackiego wskazywano już nawet na gruncie k.p.k. z 1928 r. (*vide* A. Mogielnicki, E. S. Rappaport, Kodeks postępowania karnego, Część II, Motywy ustawodawcze, Warszawa 1929, s. 712-713).

W przekonaniu Sądu Najwyższego, ustanowienie skazanemu, który z uwagi na niezdolność nie jest w stanie ponieść kosztów obrony, obrońcy z urzędu dla dopełnienia odpowiednich wymogów stawianych apelacji w sprawie o wznowienie postępowania, nie upoważnia takiego obrońcy do żądania odpowiedniego wynagrodzenia za tę czynność wówczas, gdy nie potrafi on sprostać odpowiednim wymogom formalnym takiej skargi odwoławczej i wnosi apelację, która okazuje się prawnie niedopuszczalna. Stosownie do poglądu utrwalonego już w orzecznictwie Sądu Najwyższego (*vide* postanowienia SN: z dnia 17 lutego 2005 r., IV KK 418/04, OSNwSK 2005/1/387; z dnia 24 kwietnia 2001 r., IV KK 98/07, LEX nr 301157; z dnia 28 listopada 2012 r., III KK 313/12, LEX nr 1228562; czy z dnia 10 kwietnia 2014 r., SDI 10/14, LEX 1459165), należy zatem skonstatować, że skoro apelacja wniesiona przez obrońcę okazała się niedopuszczalna, to nie można obciążać Skarbu Państwa, który stosownie do art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (t.j. Dz. U. z 2014 r., p. 635), ponosi koszty pomocy prawnej udzielonej z urzędu - obowiązkiem uregulowanie tegoż wynagrodzenia. Skarb Państwa nie może bowiem ponosić kosztów czynności procesowo wadliwych, a dokonanych przed podmiot fachowy i powołany specjalnie po to, aby do wadliwości takich nie dopuścić oraz uchronić stronę przed ich skutkami.

W nawiązaniu po powyższych judykatów *mutatis mutandis* trzeba natomiast zauważyć, że adwokat ustanowiony z urzędu zachowuje prawo domagania się od Skarbu Państwa wynagrodzenia za sporządzenie apelacji w sprawie o wznowienie postępowania, jeżeli skarga ta zostanie pozostawiona bez rozpoznania z przyczyn innych niż związane z samym tym pismem, np. z uwagi na cofnięcie skargi odwoławczej przez samą stronę. W sprawie niniejszej taka okoliczność nie miała jednak miejsca.

Mając powyższe względy na uwadze, Sąd Najwyższy oddalił wniosek obrońcy z urzędu - autorki przedmiotowej apelacji - o zasądzenie jej wskazanego wyżej wynagrodzenia.

O zwolnieniu skazanego od kosztów sądowych postępowania apelacyjnego, orzeczono na podstawie art. 624 k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k.

l.n